

دستورالعمل اجرایی

**آموزش مجازی و غیر حضوری
حوزه‌های علمیه**

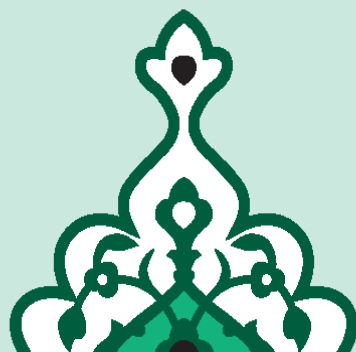
دستورالعمل اجرایی آموزش مجازی و غیرحضوری
حوزه‌های علمیه
مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه / معاونت آموزش
شهر مقدّس قم / ۱۴۰۵ ش

آدرس:

قم، جمکران، بلوار انتظار، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه

معاونت آموزش

تلفن: ۰۲۵-۳۳۱۳۳۹۶۶

فہرست مطالب

فهرست مطالب

- فصل اول: تعاریف و اصطلاحات ۶
- فصل دوم: اهداف، مستندات و دامنه شمول ۸
- فصل سوم: ثبت نام، انتقال و برنامه‌ریزی دروس ۱۰
- الف) ثبت نام و انتقال به غیر حضوری ۱۰
- ب) نظام آموزشی ۱۴
- ج) انتخاب درس ۱۵
- د) ارائه محتوای آموزشی ۱۶
- هـ) برگزاری برنامه‌های حضوری تکمیلی ۱۶
- و) فعالیت‌های درسی و پژوهشی ۱۷
- فصل چهارم: حضور و غیاب ۱۹
- فصل پنجم: امتحانات، ارزیابی و امور تحصیلی ۲۰
- غیبت، حذف و امتحان مجدد ۲۱
- استادیاری ۲۳
- شیوه محاسبه نمرات ۲۳
- فصل ششم: درس خارج غیر حضوری ۲۵

فصل اول: تعاریف و اصطلاحات

ماده: اصطلاحات به کار رفته در این دستورالعمل به شرح ذیل تعریف

وی‌اچ‌دو: آموزش شی مجری: واحد آموزشی حوزوی دارای مجوز از شورای گسترش حوزه‌های علمیه که مسئولیت اجرای برنامه‌های آموزشی، نظارت آموزشی و ارزشیابی طلاب در دوره‌های غیر حضوری و مجازی را بر عهده دارد.

سامانه «سما»: سامانه مجازی آموزش حوزه‌های علمیه که برای ارائه، مدیریت، پیگیری و ارزیابی فرآیندهای آموزشی، از جمله ارائه محتوای آموزشی، استماع دروس، برگزاری فعالیت‌های آموزشی، ثبت سوابق و گزارش‌گیری مورد استفاده قرار می‌گیرد.

آموزش مجازی / غیر حضوری: شیوه‌ای از یاددهی - یادگیری که بخش اصلی فرآیند آموزشی آن از طریق بسترهای الکترونیکی و ارتباطی، از جمله سامانه «سما»، فایل‌های صوتی، محتوای متنی، تصویری و کلاس‌های برخط و برون‌خط انجام می‌شود.

آموزش نیمه حضوری: شیوه‌ای از آموزش که بخش اصلی فرآیند یادگیری به صورت مجازی و بخش تکمیلی آن، حسب برنامه مصوب، به صورت حضوری، از جمله در قالب جلسات رفع اشکال و برنامه‌های تربیتی - علمی، برگزار می‌شود.

کلاس برخط (Online): فضای تعاملی هم‌زمان در سامانه، که استاد و طلبة در زمان مشخص به صورت زنده با یکدیگر ارتباط برقرار می‌کنند.

کلاس برون‌خط (Offline): فضای آموزشی که محتوای آن از پیش

توسط استاد تولید و جهت بهره‌برداری طلبه در زمان‌بندی مقرر در سامانه بارگذاری می‌شود.

محتوای الکترونیکی: محتوای آموزشی در قالب متن، صوت، تصویر، ویدئو یا سایر قالب‌های مصوب که برای ارائه مباحث درسی در بستر الکترونیکی تهیه و ارائه می‌شود.

فصل دوم: اهداف، مستندات و دامنه

شمول

ماده : این دستورالعمل در راستای اجرای مصوبات و اسناد بالادستی، به ویژه مصوبات شماره ۱۰۹۹ مورخ ۱۳۹۸/۰۶/۲۰، ۳۰۶ و ۱۰۰۶ شورای عالی حوزه های علمیه، و با هدف سامان دهی، توسعه، ارتقای کیفیت و انسجام بخشی به آموزش مجازی و غیر حضوری حوزه های علمیه تدوین شده است.

ماده : این دستورالعمل ناظر بر ضوابط پذیرش، انتقال، برنامه ریزی دروس، نحوه ارائه محتوا، حضور و غیاب، فعالیت های درسی، ارزشیابی، امتحانات، امور تحصیلی و سایر الزامات آموزشی طلاب آموزش مجازی و غیر حضوری است.

ماده : دامنه شمول: این دستورالعمل نسبت به اشخاص زیر لازم الاجرا است:
الف) طلابی که وضعیت آموزشی آنان برای تحصیل به شیوه غیر حضوری، مطابق ضوابط و در مهلت مقرر، ثبت و تأیید شده باشد؛ از جمله طلاب شاغل تمام وقت در نهادها و سازمان های مصوب یا موارد خاص با تأیید کمیته مرکز آموزش مجازی و غیر حضوری.

ب) مدیریت های استانی، مدارس مجری و اساتید تحت نظارت مرکز آموزش مجازی و غیر حضوری.

ماده : بهره مندی از آموزش مجازی و غیر حضوری منوط به ثبت نام، تعیین وضعیت آموزشی و انتخاب درس در مهلت های مقرر و مطابق ضوابط این دستورالعمل است.

ماده : نظام آموزشی دوره های مجازی و غیر حضوری در سطوح دو و سه، همان

نظام درسی مصوب شورای عالی حوزه‌های علمیه است. این دستورالعمل بر مبنای آیین‌نامه آموزشی حضوری حوزه‌های علمیه و با لحاظ ویژگی‌ها و ضوابط اختصاصی این شیوه آموزشی تدوین شده است.

تبصره: استفاده از شیوه آموزش غیرحضوری دروس خارج فقه و اصول برای واجدان شرایط، مطابق ماده واحده مصوبه شماره ۱۰۰۶ شورای عالی حوزه‌های علمیه و با رعایت ضوابط مقرر در این دستورالعمل و سایر مقررات ابلاغی خواهد بود.

ماده: طلاب، اساتید و واحدهای آموزشی مجری، علاوه بر رعایت احکام اختصاصی این دستورالعمل، در مواردی که حکم خاصی در این دستورالعمل پیش‌بینی نشده است، تابع آیین‌نامه و مقررات آموزشی حضوری حوزه‌های علمیه خواهند بود.^۱

ماده: تأمین تجهیزات سخت‌افزاری، نرم‌افزاری و خط ارتباطی اینترنت مورد نیاز برای دسترسی طلبه به سامانه و محتوای آموزشی بر عهده طلبه می‌باشد.

ماده: تفسیر مفاد این دستورالعمل، تعیین حدود اجرای آن و رفع ابهامات، حسب مورد، در چارچوب وظایف و اختیارات مصوب، بر عهده مرکز آموزش مجازی و غیرحضوری با هماهنگی و تأیید معاونت آموزش حوزه‌های علمیه خواهد بود.

۱. با توجه به پیوستگی و ارتباط آموزش مجازی و غیرحضوری با نظام آموزشی حضوری، کلیه احکام، ضوابط، فرایندها و مراجع رسیدگی و تصمیم‌گیری مرتبط با امور آموزشی، از جمله خدمات آموزشی، انتقالات، مرخصی، تحصیل همزمان، تکمیل سطح و فارغ‌التحصیلی، تابع مقررات مندرج در «آیین‌نامه آموزشی دوره‌های حضوری» خواهد بود. بر این اساس، بخش‌های سوم «خدمات آموزشی» و چهارم «تکمیل سطح و فارغ‌التحصیلی» آیین‌نامه آموزش حضوری در این دستورالعمل تکرار نشده و متعلمان در موارد مربوط، به مقررات آیین‌نامه مذکور ارجاع داده می‌شوند.

فصل سوم: ثبت نام، انتقال و برنامه ریزی دروس

الف) ثبت نام و انتقال به غیر حضوری

ماده : انتقال متقاضیان از آموزش حضوری به آموزش مجازی و غیر حضوری، در صورت برخورداری از شرایط مقرر در این دستورالعمل و ضوابط و مقررات مربوط، از طریق سامانه «نجاح» امکان پذیر است.

ماده : متقاضیان انتقال به آموزش مجازی و غیر حضوری با شرایط ذیل می توانند نسبت به ثبت نام اقدام نمایند:

- (۱) فعال بودن پرونده ی تحصیلی طلبه؛
- (۲) اتمام سطح یک به صورت حضوری؛
- (۳) اشتغال تمام وقت (حداقل ۳۵ ساعت در هفته) در دستگاه های دولتی و نهادهای انقلابی و یا اشتغال تمام وقت به وظایف روحانیت (تبلیغ)^۱؛
- (۴) پرداخت هزینه های مقرر؛
- (۵) ارائه تعهدنامه مبنی بر رعایت تمامی مقررات آموزش مجازی و غیر حضوری، از جمله استماع کامل محتوای دروس و سایر الزامات آموزشی؛
- (۶) بارگذاری کامل مدارک و گواهی های مورد نیاز (از جمله گواهی اشتغال رسمی، رسید پرداخت هزینه و تعهدنامه) در سامانه نجاح در مهلت مقرر.
- (۷) نداشتن منع یا محدودیت مقرر برای استفاده از آموزش مجازی و

۱. مصوبه ۳۰۶ شورای عالی: ماده ۲ بند ۱: اشتغال تمام وقت در دستگاه های دولتی و نهادهای انقلاب اسلامی و یا اشتغال به وظایف روحانیت به طور تمام وقت.

غیر حضوری بر اساس مصوبات و مقررات مربوط؛^۱

۸) نداشتن منع تحصیلی و صیانتی.

تبصره: افرادی که تحصیلات مقطع قبل را به صورت آزاد و خارج از برنامه رسمی حوزه های علمیه گذارنده اند یا تحصیل آنان با محاسبه تطبیق دروس (مانند دانشجویان دانشگاه امام صادق علیه السلام) با دوره های حوزوی احراز شده است مشمول این شیوه آموزشی نخواهند بود.

ماده: انتقال متقاضی از آموزش حضوری به آموزش مجازی و غیر حضوری، پس از اخذ موافقت واحد آموزشی مبدأ و مقصد و تأیید مدیریت استان ذی ربط و مرکز آموزش مجازی و غیر حضوری، مطابق فرآیند سامانه «نجاح» انجام می شود.

ماده: طلبه شاغل به تحصیل در آموزش مجازی و غیر حضوری که قصد ادامه تحصیل در پایه یا سطح بعدی را دارد، موظف است پیش از آغاز سال تحصیلی جدید، در مهلت مقرر نسبت به ثبت نام و تعیین وضعیت مجدد در سامانه «نجاح» (انتقال از غیر حضوری به غیر حضوری) در واحد آموزشی دارای مجوز «آموزش مجازی و غیر حضوری» اقدام نماید.

تبصره: ادامه تحصیل طلاب در آموزش مجازی و غیر حضوری، منوط به احراز تمامی شرایط مقرر برای ثبت نام و نیز عدم وجود منع تحصیل، خواهد بود.

ماده: در صورت عدم ثبت نام طلبه در بازه زمانی تعیین شده برای ادامه تحصیل در پایه یا سطح بالاتر، پرونده تحصیلی وی به آموزش حضوری (مدرسه مجری) منتقل شده و ارائه خدمات آموزشی و سایر امور مرتبط به وی تابع ضوابط و مقررات مربوطه خواهد بود.

ماده: ثبت و انجام انتقالات میان آموزش حضوری و غیر حضوری، صرفاً پس از

۱. متقاضیان شرکت در آزمون های سطوح دو و سه پس از قبولی و پذیرش در پایان سطح یک، موضوع مصوبه ۱۰۸۸ باید دروس سطح دو و سه خود را طبق ضوابط ابلاغی مندرج در آیین نامه حضوری بگذرانند.

اعلام نتایج نهایی امتحانات و تا پیش از آغاز سال تحصیلی جدید و مطابق تقویم آموزشی امکان‌پذیر است.

ماده : تغییر شیوه تحصیل از آموزش حضوری به غیر حضوری و بالعکس، در هر سال تحصیلی فقط یک‌بار امکان‌پذیر است.

ماده : هر متقاضی صرفاً مجاز است نسبت به انتخاب مدرسه مجری آموزش مجازی و غیر حضوری در استان محل سکونت خود اقدام نماید.
تبصره: واحد آموزشی مجری پس از ثبت نام، مطابق ضوابط مصوب نسبت به برگزاری مصاحبه حضوری و بررسی شرایط متقاضی اقدام نماید.

ماده : احراز اشتغال تمام وقت متقاضیان، حسب نوع اشتغال، از طریق گواهی رسمی، مدارک معتبر و استعلام از مراجع ذی صلاح انجام می‌شود.

ماده : گواهی اشتغال باید در سربرگ رسمی دستگاه یا نهاد مربوط صادر شده و مشتمل بر شماره، تاریخ، مهر و امضای مقام مجاز، مشخصات فردی، عنوان شغلی، نوع همکاری یا استخدام و تاریخ شروع به کار باشد.

ماده : مرجع احراز یا تأیید وضعیت اشتغال، حسب مورد، به شرح زیر است:

الف) طلاب شاغل در دستگاه‌ها و نهادهای رسمی: از طریق مقام اداری ذی صلاح دستگاه مربوط؛

ب) طلاب طرح هجرت، مدارس امین با حداقل ۱۰۰ ساعت همکاری در ماه، و روحانیون مستقر: مطابق ضوابط و تأیید مرجع ذی صلاح معاونت تبلیغ و امور فرهنگی حوزه‌های علمیه؛

ج) طلاب امریه (سرباز طلبه دارای سطح ۳ و در موارد خاص دارای سطح ۲ طبق ضوابط اعلامی شورای عالی) مطابق ضوابط و تأیید معاونت امور طلاب و دانش‌آموختگان حوزه‌های علمیه (ستاد)؛

تبصره ۱: در مواردی که بنا به ملاحظات سازمانی، حفاظتی یا امنیتی، صدور گواهی اشتغال به صورت مستقیم امکان‌پذیر نباشد، احراز اشتغال تمام وقت متقاضی از طریق

ارائه سایر مستندات معتبر، تأیید مدیریت استان در نهایت بررسی و تأیید کمیته مرکز آموزش مجازی و غیر حضوری انجام خواهد شد
تبصره ۲: گواهی های صادر شده توسط اشخاص فاقد صلاحیت یا بدون مهر رسمی، فاقد اعتبار است.

ماده : علاوه بر گواهی اشتغال، طلاب شاغل در دستگاه ها و نهادهای رسمی ارائه حداقل دو مورد از مدارک زیر حسب مورد الزامی است:

- (۱) حکم کارگزینی یا قرارداد معتبر استخدامی؛
- (۲) فیش حقوقی؛
- (۳) کارت پرسنلی معتبر؛
- (۴) شرح وظایف یا ابلاغ داخلی مربوط به سمت شغلی.

ماده : مدیریت استان و واحد آموزشی مجری موظفاند اصالت مدارک و گواهی های ارائه شده را از طریق بررسی های لازم و در صورت نیاز، استعلام رسمی احراز نمایند.

ماده : مدارک مربوط به احراز اشتغال پس از بارگذاری در سامانه، به ترتیب زیر بررسی می شود:

- (۱) بررسی اولیه: مدارک بارگذاری شده در سامانه، ابتدا توسط مدرسه مجری آموزش غیر حضوری بررسی و در صورت انطباق با ضوابط، جهت گام بعدی در سامانه تأیید می گردد.

- (۲) تأیید استانی: معاون آموزش استان موظف است مدارک ارسالی در سامانه را بازبینی نموده و نسبت به تأیید نهایی آنها در سطح استان اقدام نماید.

- (۳) نظارت ستاد: مرکز آموزش های مجازی و غیر حضوری (ستاد) به منظور صیانت از اجرای صحیح مقررات، مدارک تأیید شده را به صورت تصادفی (رندومی) یا فراگیر مورد پایش و نظارت قرار می دهد.

تبصره ۱: بررسی مدارک مربوط به طلاب آموزش مجازی و غیر حضوری در حوزه علمیه قم به عهده مرکز آموزش مجازی و غیر حضوری می باشد.

تبصره ۲: چنانچه در هر زمان (اعم از حین ثبت نام، انتخاب واحد یا در طول نیم سال تحصیلی) مشخص شود گواهی های ارائه شده فاقد شرایط مندرج در این شیوه نامه بوده یا مستندات مخدوش و خلاف واقع بارگذاری شده است، کلیه فرآیندهای آموزشی (اعم از ثبت نام و انتخاب واحد) بلااثر و لغو می گردد.

تبصره ۳: در صورت احراز تخلف در ارائه مدارک، علاوه بر لغو ثبت نام، پرونده طلبه جهت اتخاذ تصمیم مطابق ضوابط آموزشی و انضباطی به مراجع ذیصلاح ارجاع خواهد شد.

تبصره ۴: ثبت نام در سامانه انتقالات، صرفاً در صورت بارگذاری موارد فوق در بازه زمانی تعیین شده امکان پذیر بوده و تکمیل فرآیند ثبت نام منوط به احراز و تأیید موارد منبرور است.

ب) نظام آموزشی

ماده : نظام آموزشی در برنامه آموزش مجازی و غیر حضوری از نوع «نیم سالی و درسی - ساعتی» بوده که به شیوه «نیمه حضوری» اجرا می گردد. (در این شیوه، ارائه محتوای اصلی دروس از طریق سامانه «سما» به صورت الکترونیکی - صوتی، متنی یا چندرسانه ای - انجام می شود و بخش های تکمیلی، از جمله جلسات حضوری رفع اشکال، و نشست های تربیتی - علمی، به صورت حضوری برگزار می گردد).

تبصره: تعیین دقیق مصداق بخش های حضوری و مجازی برای هر درس، مطابق برنامه مصوب آموزشی، توسط مرکز آموزش مجازی و غیر حضوری ابلاغ می شود.

ماده : طول مدت تحصیل در هر یک از مقاطع سطح دو و سه، به صورت معمول ۴ سال (طی ۸ نیم سال) می باشد.

ماده : ایام درسی (بجز ایام امتحانی) در هر نیم سال حداقل ۷۰ روز بوده و در هر روز حداکثر ۵ ساعت درسی در نظر گرفته می شود.

ماده : برنامه آموزشی روزانه طلاب آموزش مجازی و غیر حضوری به نحوی تنظیم می شود که در هر روز، سه عنوان درسی به «فقه و اصول» و سایر ساعات به دیگر موضوعات درسی اختصاص یافته است.^۱

ج) انتخاب درس

ماده : صرف ثبت نام و تأیید آن، مجوز حضور در دوره محسوب نمی شود و طلبه موظف است در مهلت مقرر، نسبت به انتخاب درس در سامانه «نجاح» اقدام نماید.

ماده : انتخاب درس قبل از شروع هر نیم سال تحصیلی انجام می شود و حذف و یا اضافه کردن درس به تعداد حداکثر دو عنوان، تا دو هفته پس از شروع نیم سال، طبق ضوابط در سامانه انجام می شود.

تبصره: بر اساس نظر مدیریت استان، انتخاب درس طلاب برای هر دو نیم سال در هر سال تحصیلی، می تواند در ابتدای همان سال تحصیلی انجام می شود.

ماده : میزان انتخاب درس در هر نیم سال حداقل ۱۴۰ و حداکثر ۲۹۰ ساعت می باشد.

ماده : در نیم سال آخر تحصیلی در صورتی که دروس سطح طلبه با حداکثر ۲۰۰ ساعت درس مازاد، تکمیل شده و به پایان برسد، انتخاب درس مازاد بلامانع است.

ماده : در صورت وجود ناقصی از دروس نیم سال گذشته، انتخاب درس جدید در نیم سال بعد، تنها پس از انتخاب درس مذکور مجاز می باشد.

ماده : حذف اضطراری یکی از درس ها، با رعایت حداقل ساعت انتخاب درس،

۱. جداول درسی، منابع آموزشی و محدوده های الزامی و مطالعاتی عناوین فقه و اصول در آموزش غیر حضوری، مطابق مقررات و جداول مندرج در «آیین نامه آموزشی حضوری» است. بنابراین، طلاب آموزش مجازی و غیر حضوری برای اطلاع از جداول درسی، منابع آموزشی و محدوده های مذکور، موظف به مراجعه به آیین نامه آموزشی دوره های حضوری و رعایت ضوابط آن هستند.

پنج هفته مانده به پایان نیم سال تحصیلی پس از تأیید مدیر واحد آموزشی مجری بلا مانع می باشد.

(د) ارائه محتوای آموزشی

ماده : برنامه ریزی و ارائه دروس از طریق سامانه «سما» و مطابق برنامه آموزشی مصوب و دستورالعمل های ابلاغی انجام می شود.

ماده : جلسات و محتوای هر درس به صورت ترتیبی و مرحله ای ارائه می شود و دسترسی به محتوای مراحل بعدی، حسب طراحی آموزشی سامانه، می تواند منوط به بهره برداری از محتوای مراحل قبلی باشد.

ماده : بازه زمانی بهره برداری از محتوای آموزشی به صورت هفتگی یا مطابق تقویم آموزشی تعیین می شود و طلبه موظف است در مهلت مقرر نسبت به استفاده کامل از محتوای آموزشی اقدام نماید.

(ه) برگزاری برنامه های حضوری تکمیلی

ماده : در چارچوب برنامه آموزشی، جلسات حضوری رفع اشکال و برنامه های تکمیلی، حسب برنامه مصوب، توسط واحد آموزشی مجری برگزار می شود.

ماده : واحد آموزشی مجری برای هر درس، جلسات حضوری رفع اشکال را در زمان های مشخص و بر اساس برنامه از پیش اعلام شده و در چارچوب تقویم آموزشی برگزار می کند.

ماده : جلسات رفع اشکال با حضور استاد دارای حکم در همان درس برگزار می شود، و این جلسات با هدف پاسخ گویی به پرسش های علمی، تبیین مباحث درسی و رفع ابهامات آموزشی و ارزیابی طلاب در میزان تسلط علمی حاصل از استماع صوت، تشکیل می گردد.

تبصره ۱: شرکت در جلسات حضوری رفع اشکال، حداقل سه مرحله برای دروس اصلی در هر نیم سال الزامی است.

تبصره ۲: برای حضور و غیاب و میزان مشارکت علمی طلاب در جلسات حضوری

رفع اشکال هر درس، بر اساس ضوابط و شیوه نامه های آموزشی ابلاغی، امتیازی در نظر گرفته می شود که به عنوان بخشی از نمره فعالیت کلاسی همان درس منظور خواهد شد.

تبصره ۳: برگزاری جلسات درس اخلاق و سایر نشست های تربیتی- علمی (پرسش و پاسخ) در حاشیه جلسات رفع اشکال، به عنوان برنامه های مکمل در این شیوه آموزشی محسوب می شود.

(و) فعالیت های درسی و پژوهشی

در راستای اجرای مناسب آیین نامه آموزشی در زمینه فعالیت های درسی طلاب، شیوه نامه اجرای آن به منظور ساماندهی فعالیت های درسی طلاب مرکز آموزش های مجازی و غیرحضوری حوزه های علمیه و احتساب آن در ارزشیابی تحصیلی به شرح ذیل تدوین گردید.

ماده : مصادیق فعالیت های درسی عبارت است از:

- (الف) آزمون های الکترونیکی میان دوره ای یا هفتگی؛
- (ب) حضور و مشارکت در جلسات حضوری رفع اشکال یا نشست های آموزشی تکمیلی؛
- (ج) انجام پروژه ها یا فعالیت های پژوهشی مرتبط با موضوع درس (پژوهش درسی در پایه ۷ و ۹، تحقیق پایانی در پایه ۸، و مقاله علمی در پایه ۱۰)؛
- تبصره:** استفاده از این ماده تنها برای درسی است که کلاس حضوری رفع اشکال و... داشته باشد و طلبه در آن شرکت نماید و فعالیت پژوهشی را زیر نظر آن استاد انجام دهد.

ماده : در هر نیم سال تحصیلی ۵ نمره از نمره نهایی به مجموع فعالیت های درسی

طلبه مجاز بوده و بقیه نمره نهایی درس به امتحان کتبی اختصاص می یابد.

تبصره: درسی که از طرف مرکز آموزش های مجازی دارای کلاس حضوری رفع اشکال اعلام می شود، می تواند دارای پژوهش درسی باشد.

ماده : مرجع تأیید و تصویب «نوع فعالیت های درسی»، و «اقسام، و موضوعات

پژوهشی» به شرح ذیل است:

الف) تایید استاد در مورد فعالیت‌های «بند ج ماده ۴۰»؛

ب) تایید نهایی کمیته علمی مرکز آموزش‌های مجازی و غیر حضوری.

تبصره ۱: فعالیت‌های پژوهشی باید در سامانه پژوهشگران معاونت پژوهش ثبت و تایید گردد.

تبصره ۲: واحد آموزشی مجری موظف است فعالیت‌های موضوع این ماده را مطابق تقویم آموزشی برگزار و نتایج آن را در سامانه نجا ح ثبت نماید.

فصل چهارم: حضور و غیاب^۱

ماده : طلاب موظف‌اند مطابق برنامه و زمان‌بندی اعلامی، در سامانه آموزش الکترونیک حضور یافته و فعالیت‌های آموزشی مقرر، از جمله استفاده از محتوای درسی، انجام تکالیف و سایر فعالیت‌های تعیین‌شده را انجام دهند.

تبصره: حضور و غیاب و احراز مشارکت آموزشی طلاب بر اساس گزارش‌ها و سوابق ثبت‌شده در سامانه و شاخص‌های تعیین‌شده توسط مرکز آموزش مجازی و غیر حضوری انجام می‌شود.

ماده : در دروسی که محتوای اصلی به صورت صوتی ارائه می‌شود، میزان مقرر استماع از طریق حساب کاربری اختصاصی طلبه و سوابق ثبت‌شده در سامانه، ملاک احراز حضور آموزشی است. صرف دریافت یا دانلود فایل، استفاده از فایل دریافت‌شده از دیگران یا ادعای استماع، جایگزین سوابق سامانه نخواهد بود؛ مگر در موارد خاص با تأیید مرکز آموزش‌های مجازی و غیر حضوری.

ماده : گزارش‌ها و سوابق ثبت‌شده در سامانه، پس از بررسی مرکز آموزش مجازی و غیرحضوری، ملاک احراز حضور آموزشی و انجام الزامات مقرر خواهد بود..

ماده : شرکت در آزمون پایان‌نیم سال هر درس منوط به احراز حضور آموزشی و انجام الزامات مقرر آن درس است. در صورت عدم احراز شرایط مذکور، طلبه مجاز به شرکت در آزمون درس مربوط نبوده و درس مذکور مطابق ضوابط آموزشی حذف یا برای وی فاقد اعتبار آموزشی تلقی خواهد شد.

ماده : در صورت بروز اختلال فنی در سامانه یا شرایط خاص، مرکز آموزش مجازی و غیرحضوری با بررسی مستندات موجود و رعایت حقوق آموزشی طلبه، درباره نحوه محاسبه حضور و فعالیت آموزشی تصمیم‌گیری می‌نماید.

۱. پیش‌فرض سامانه برای جلسات هر درس، غیبت می‌باشد که با شرکت در کلاس و تأیید آن، به حضور تغییر پیدا می‌کند.

فصل پنجم: امتحانات، ارزیابی و امور تحصیلی

ماده : نمره نهایی دروس بر اساس موارد ذیل تعیین و ثبت می گردد:

1 آزمون کتبی نهایی؛

2 فعالیت درسی؛ در برخی از دروس، ۵ نمره از نمره نهایی به فعالیت کلاسی اختصاص دارد که در گروه «فعالیت درسی» مطابق ضوابط مربوطه برنامه ریزی و ارائه می گردد.

3 امتحان شفاهی؛ در تعدادی از موضوعات حسب آیین نامه مربوطه، امتحان شفاهی به عمل خواهد آمد و نمره آن به صورت مستقل تحت یک عنوان درسی ثبت خواهد شد.

ماده : اخذ امتحان کتبی از دروس بر اساس محدوده مصوب و ابلاغی آن درس، می باشد.

تبصره: برگزاری امتحان دروس فقه و اصول سطح ۲ و ۳، تنها از منابع مصوب و محدوده های انرामी تدریس خواهد بود.

ماده : امتحانات کتبی آموزش مجازی و غیر حضوری، به صورت حضوری و متمرکز و مطابق تقویم اعلامی مرکز برگزار می شود.

ماده : شرکت در امتحان منوط به ثبت نام، اخذ درس مطابق آیین نامه و تأیید نهایی انتخاب درس توسط مدیریت استان و تحقق حد نصاب استماع فایل های درسی در سامانه آموزش الکترونیک مرکز آموزش های مجازی و غیر حضوری (سما) می باشد.

ماده : امتحان تنها از طلاب رسمی حوزه به عمل می آید و تمام طلاب موظف به شرکت در امتحان دروس انتخابی خود در واحد آموزشی مجری هستند.

ماده : شرکت در جلسه امتحان (بدون استماع صوت درس) تنها دروسی که

جهت کسری معدل اخذ شده است، بلامانع می‌باشد.

ماده : طرح سؤال‌های امتحانی در تمام موسسه‌های امتحانی (اصلی، تکمیل سطح و...)، بر عهده مرکز آموزش‌های مجازی و غیرحضوری (دایره امتحانات ستاد) و بر اساس اصول و ضوابط ارائه شده از سوی معاونت آموزش ستاد می‌باشد.

تبصره: برگزاری امتحانات طلاب آموزش مجازی و غیرحضوری استان قم به صورت متمرکز و بر عهده مرکز آموزش‌های مجازی و غیرحضوری می‌باشد.

ماده : نمره قبولی در هر درس، ۱۲ بوده و نمره قبولی سطح دو، سه، چهار و شرط صدور مدرک، معدل ۱۴ می‌باشد.

ماده : در هر سال تحصیلی در صورتی که تنها در یک ماده درسی نمره نهایی کمتر از ۱۲ بوده ولی کمتر از ۱۰ نباشد، به شرط اینکه طلبه در همان سال تحصیلی دروس موظفی خود را گذرانده باشد و معدل آن سال تحصیلی به ۱۲ برسد، با درخواست طلبه آن درس قبول به حساب می‌آید.

غیبت، حذف و امتحان مجدد

ماده : در صورتی که طلاب پس از استماع کامل صوت درس، موفق به کسب نمره قبولی نشوند یا در جلسه امتحان، غیبت موجه داشته باشند، تنها برای یک مرتبه حق شرکت در موسم بعدی امتحانات را دارند و در صورت عدم قبولی در نوبت دوم ملزم به استماع مجدد صوت می‌باشند.

تبصره ۱: تشخیص موجه بودن غیبت بر عهده معاون آموزش واحد آموزشی است.
تبصره ۲: برای کسانی که از کل مقطع، تنها دو درس مانده باشد پس از عدم قبولی در نوبت دوم امتحان، ملزم به امتحان با استادیاری هستند.

ماده : انصراف از جلسه امتحان یا غیبت به منزله نمره صفر می‌باشد.

ماده : کسانی که طبق ضوابط در امتحان یک درس قبول شده‌اند، نمی‌توانند مجدداً در امتحان آن درس شرکت نمایند.

تبصره: حضور در امتحانات جبران کسری معدل مطابق ضوابط مربوطه بلامانع می باشد.

ماده: افرادی که حذف درس، غیبت غیرموجه یا انصراف در جلسه امتحان دارند موظف هستند در اولین نیم سال تحصیلی بعدی ارائه درس، ضمن استماع کامل صوت آن درس، در امتحان آن درس شرکت کنند.

ماده: تقاضای تجدیدنظر، در مورد نمرات بین ۸ تا ۱۴ حداکثر تا یک هفته پس از اعلام نتایج، طبق ضوابط و از طریق سامانه پذیرفته می شود.

تبصره: پذیرش درخواست تجدیدنظر در غیر مورد برعهده شورای واحد آموزشی است.

ماده: نمرات همه دروس، اعم از قبولی و عدم قبولی، جزو سوابق تحصیلی طلبه ثبت و در معدل آن نیم سال و سال تحصیلی محاسبه شده و معدل نهایی سطح تحصیلی تنها از دروس قبولی طلبه، محاسبه می گردد.

ماده: شرکت در آزمون غیر از مدرسه محل تحصیل، در موارد ضروری، با موافقت مدیریت واحد آموزشی و مدیریت استان مبدأ و مقصد، برای برخی از دروس بلامانع است. همچنین، مهمان شدن در تمامی دروس، در صورت ضرورت، منوط به موافقت مرکز آموزش های مجازی و غیر حضوری می باشد.

تبصره: بررسی و تأیید مهمان شدن طلاب غیر حضوری استان قم برعهده مرکز آموزش های مجازی و غیر حضوری می باشد.

ماده: **امتحان شفاهی:** کلیه ضوابط، مقررات و فرآیندهای مربوط به امتحانات شفاهی طلاب آموزش غیر حضوری (اعم از عناوین و دروس مشمول، موضوع، محدوده و سرفصل های آزمون، شرایط و زمان بندی، شیوه و محل برگزاری، تعیین اساتید ممتحن، بارم بندی و نحوه ثبت و ارزیابی نمرات) عیناً تابع آیین نامه و دستورالعمل های امتحانات شفاهی آموزش حضوری حوزه های علمیه خواهد بود.

استادیاری

ماده : استاد باید واجد شرایط مقرر در آیین نامه اساتید بوده و معرفی وی توسط واحد آموزشی مجری، تأیید مدیریت استان و ثبت نهایی در مرکز آموزش مجازی و غیرحضوری انجام شود.

ماده : ارائه درس استادیاری از طریق سامانه و زیر ساخت رسمی مرکز انجام می شود و میزان ارائه آموزشی نباید از پنجاه درصد ساعات مصوب درس کمتر باشد.

ماده : نظارت بر ساعات ارائه، کیفیت محتوای آموزشی و رعایت استانداردهای تدریس در دروس استادیاری بر عهده معاونت آموزش استان است.

ماده : طراحی سؤالات امتحانی دروس استادیاری مطابق ضوابط مرکز آموزش مجازی و غیرحضوری انجام می شود.

تبصره: ساعات درس خوانده شده با استادیار، جزو سقف ساعات انتخاب درس محاسبه نمی گردد.

شیوه محاسبه نمرات

ماده : نمره امتحان کتبی هر درس در پایان هر نیم سال از ۲۰ نمره محاسبه می گردد.

ماده : در صورت اختصاص فعالیت های درسی به یک درس؛ نمره نهایی آن درس به صورت خودکار از حاصل جمع «نمره فعالیت کلاسی» و «نمره امتحان کتبی» (به صورت ۱۵+۵) محاسبه می گردد.

تبصره: نمره بند الف و ب ماده ۴۰ فعالیت ها تا یک سوم از ۵ نمره بوده و ما بقی می تواند به فعالیت پژوهش درسی، تحقیق پایانی یا مقاله علمی اختصاص یابد.

ماده : در صورتی که ارائه یک درس همراه با فعالیت های درسی باشد، نمره فعالیت درسی در امتحان مرحله بعدی و استادیاری هم لزوماً لحاظ می گردد و امتحان کتبی درس استادیاری یا مرحله بعدی از ۱۵ نمره محاسبه خواهد شد.

ماده : ثبت نمرات فعالیت‌های درسی در سامانه نجاح قبل از انجام امتحان کتبی هر درس الزامی است و پس از امتحانات، نمره ثبت شده نهایی تلقی شده و امکان ویرایش آن وجود نخواهد داشت.

ماده : شرط قبولی در دروس دارای فعالیت‌های درسی، کسب حداقل نمره ۱۲ از امتحان کتبی و کسب معدل ۱۲ از جمع نمرات امتحان کتبی و فعالیت‌های درسی می‌باشد.

فصل ششم: درس خارج غیر حضوری

ماده : بهره‌مندی از دروس خارج فقه و اصول به شیوه غیر حضوری، در چارچوب مصوبه شماره ۱۰۰۶ شورای عالی حوزه‌های علمیه و سایر مصوبات و ضوابط ابلاغی، با رعایت شرایط مقرر در این دستور العمل امکان‌پذیر است. تبصره ۱: اجرای مفاد ماده واحد مصوبه شماره ۱۰۰۶، ناظر به اساتید اعزامی از سوی مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه به استان‌ها بوده و این دسته از طلاب، مطابق ضوابط مقرر، می‌توانند از محتوای صوتی دروس خارج فقه و اصول مراجع عظام تقلید و دیگر اساتید مصوب موجود در سامانه بهره‌مند شوند و پس از ارائه جزوه و احراز سایر شرایط، در مصاحبه علمی شرکت نمایند.

تبصره ۲: توسعه بهره‌مندی از دروس خارج فقه و اصول به شیوه غیر حضوری، خارج از قلمرو مقرر در مصوبه شماره ۱۰۰۶، تابع مصوبات شورای عالی حوزه‌های علمیه و مجوزهای مراجع ذیصلاح خواهد بود و این دستور العمل به خودی‌خود مجوز توسعه عمومی آن محسوب نمی‌شود.

تبصره ۳: دروس خارج فقه و اصول قابل ارائه به شیوه مجازی و غیر حضوری، صرفاً از دروس ارائه‌شده توسط مراجع عظام تقلید (دامت برکاتهم)، و دیگر اساتید مصوب خواهد بود.

ماده : انتقال، ثبت نام، انتخاب درس، استماع محتوای آموزشی، حضور در برنامه های تکمیلی و رفع اشکال، ارائه جزوه، تقریر و تکالیف علمی، میزان و نحوه تعامل آموزشی، احراز استمرار آموزشی، امتحانات و کسب معدل لازم و سایر امور مربوط به دروس خارج فقه و اصول غیر حضوری، تابع ضوابط عمومی مذکور در این دستورالعمل و مقررات آموزش حضوری ابلاغی معاونت آموزش حوزه‌های علمیه است.

ماده : ارزیابی دروس خارج فقه و اصول غیر حضوری، پس از احراز استماع کامل محتوای آموزشی و انجام سایر الزامات مقرر، از طریق مصاحبه علمی و

مطابق ضوابط مربوط انجام می شود.

تبصره: معرفی متقاضیان مصاحبه علمی، پس از احراز شرایط آموزشی و نبود مانع تحصیلی، از طریق مدیریت استان و سامانه اتوماسیون به مرکز آموزش مجازی و غیر حضوری انجام می شود. مرکز پس از بررسی و تأیید نهایی، فهرست واجدان شرایط را برای انجام مصاحبه به مدیریت امور تحصیلی اعلام می نماید.

ماده : شرایط و نحوه برگزاری مصاحبه علمی، تعیین ممتحنان، محتوای ارزیابی، نحوه نمره دهی، حد نصاب قبولی، ثبت و اعلام نتیجه و سایر ضوابط علمی مربوط به ارزیابی دروس خارج فقه و اصول غیر حضوری، مطابق ضوابط و دستورالعمل های ابلاغی معاونت آموزش حوزه های علمیه خواهد بود.